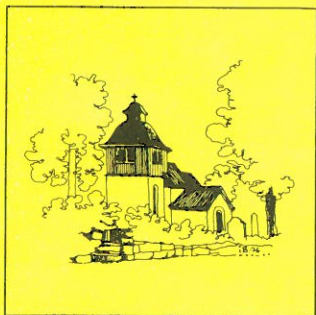
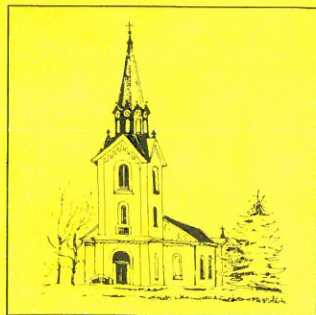

KYRKBLAD

FÖR

FALKÖPINGS PASTORAT

NR 3 HÖSTEN 1983

Den nya klockan på S:t Olofs kyrkogård.
Gjuten av Bergholtz Klockgjuteri, Sigtuna, 1983.

Någonting nytt börjar hända!

”Ett nytt bud ger jag er: att ni skall älska varandra. Alla ska förstå att ni är mina lärjungar, om ni visar varandra kärlek.” (Joh. 13:34, 35). Du har just läst ett av de mest centrala Jesusorden i Nya Testamentet. Budet kommer igen gång på gång. *Den ömsesidiga kärlekens bud.*

Det var en kärlekens revolution som drabbade de människor som först kom till tro på Jesus. ”Se på de kristna så de älskar varandra” sa man om dem. De levde i en praktisk omsorg om varandra som man inte var van vid. En intensiv gemenskap och kärlek. Inte utan problem och spänningar. Men där man ständigt ger sig själva åt varandra såsom Kristus hade gett sig själv åt var och en av dem. Och kärleken är attraktiv — vi har alla ett djupt och grundläggande behov av kärlek — så ständigt nya människor drogs in i gemenskapen kring Kristus. Den ömsesidiga kärlekens gemenskap.

Men hur växte deras kärlek fram?

”Såsom jag har älskat er . . .”

En personlig erfarenhet hos var och en av Jesus kärlek. Det var där det började. Var och en av dem var föremål för en gränslös, personlig kärlek och det var *upplevelsen* av denna kärlek som förvandlade. ”Guds kärlek är *utgjuten i våra hjärtan*” skriver Paulus jublande till de kristna i Rom. De hade fått en helt ny kraft i sitt inre.

Är denna förvandlade kärlek en möjlighet i dag? Ständigt möter man besviktiga människor som *inte* sett denna ömsesidiga kärlek hos de kristna. Utan istället splittring och oenighet, avundsjuka, bitterhet, förtal och ovänlighet m. m.

Hur kan det komma sig?

Är det därför att vi kristna idag inte tycker att Jesu ord om den ömsesidiga kärleken är så viktiga längre? Eller att vår personliga erfarenhet av Jesu kärlek är så ytlig? Antagligen beroende på bådadera.

Men nu börjar många av oss äntligen vakna upp. Vi kan inte fortsätta så här. Vi omvänder oss på nytt till vår Herre och till hans bud. En kontinuerlig omvändelse, dag för dag. Vi vill inte längre kompromissa med synden och acceptera den. Vi vill leva som Jesus sagt. Kosta vad det kosta vill. *Så misslyckas vi. Men det kan inte stoppa oss.* Vi bär bara våra misslyckanden till Jesus i syndabekännelsen. Och omvänder oss på nytt. Riktat återigen in kompassnålen efter Jesu ord och går vidare.

Men framförallt så erfar vi en växande hunger och törst i vårt inre efter att uppleva mer av Jesu förvandlande kärlek i våra liv. *Vi vet att det är hans kärlek som kan förvandla oss och den kan det.* Och det fyller oss med glädje och frimodighet! Våra blickar är inte längre fästade på misslyckade kristna — oss själva eller andra — utan på Jesus.

Och då fylls vi, inte bara av hans oändliga kärlek, utan av tro på segern. ”Gud vare tack som ger oss segern genom Vår Herre Jesus Kristus.”

Rune Hjelm

Byggekostnader för S:t Olofs kyrkogård	3.350.000
Utvändig arbeten	450.000
Projektering av hela kyrkogårdsutbyggnaden m. m.	620.000
Summa kronor	4.420.000

S:t Olofs kyrkogård

Med all säkerhet hade frågan om en ny kyrkogård ventilerats under en ganska lång tid innan frågan kom upp på 1876 års majstämma. Anledningen till behovet av en ny kyrkogårdsanläggning var vattnet i stadens brunnar. Den nuvarande kyrkogården låg ju högre än staden och vattnet från kyrkogården kunde därför ibland förorena vattnet i de närbelägna brunnarna. Vid ordinarie kyrkostämma med Falköpings församling den 22 maj 1877 läsa vi i § 8 följande: "Med anledning av ett redan vid förra majstämman ifrågasatt förläggande av kyrkogården inom en icke avlägsen framtid till en i sanitärt avseende lämpligare plats, hemställer kamrer Löfgren, som framfört angelägenheten av att i en sådan fråga ej måtte fattas något förhastat beslut, att en kompetent vetenskapsman borde rådfrågas angående beskaffenheten av vattnet i stadens brunnar, för att sålunda måtte bliva utrönt, huruvida desamma kan anses lida någon men därav att kyrkogården har ett högre läge än staden".

Skulle det visa sig vid företagen undersökning, att vattnet i brunnarna ej är förorenat av kyrkogården, föreslog kamrer Löfgren, att den befintliga kyrkogården skulle utvidgas åt väster. Den östliga delen däremot borde avyttras, eftersom den ej kunde användas till begravningsplats.

Redan i oktober 1877 tar stämman upp frågan om "anskaffande av ny begravningsplats, enär den närvarandes läge är i strid mot hälsovårdsstadgan och den för allmänheten bestämda delen däraf redan är i det närmaste upptagen av gravar." Det beslöts nu, att en kommitté skulle tillsättas för att utreda frågan. Man skulle undersöka, om den

nuvarande kyrkogården kunde utvidgas åt väster och den östra delen försäljas, eller utarrenderas till kalkbrott: till medlemmar i denna kommitté utsågs herrar Tomander, Westerberg, Löfgren, Henrici och Linnarsson.

I oktoberstämmans protokoll 1879 § 4 läsa vi följande: "Den kommitté, som enligt kyrkostämmobeslut av den 15 okt. 1877 § 6 och den 29 maj 1879 haft att taga i övervägande; var plats för en ny begravningsplats skulle kunna anskaffas, och vilka kostnader, som däraf skulle föranledas."

Återigen talas det om att utvidga befintlig begravningsplats och försäljning av den obrukbara delen. Man kom dock till den slutsatsen, att det bästa vore att anlägga en helt ny begravningsplats, eftersom den befintliga kyrkogården genom sitt läge utgör en sanitär olägenhet. Man borde även avstå från att utvidga den nuvarande platsen med tanke på "stadens utvidgning". Det föreslogs, att man istället skulle söka att erhålla en ny begravningsplats genom expropriation av ett tillräckligt stycke jord från prästgården, vilket torde kunna erhållas mot en årlig avgäld. Kommittén hade för sin del ansett, att "den lämpligaste platsen utgjordes av ett stycke, 300 alnar långt och 200 alnar brett, av det gårde, som ligger väster om Sköttningssvägen, räknat från södra gränsen av ifrågavarande gårde". Trädgårdsmästare A. G. Svensson hade på kommitténs begäran undersökt markförhållandena på denna plats och funnit, att marken lämpade sig till begravningsplats. Han hade även gjort "en ritning", vilken nu föresvades, jämte ett kostnadsförslag, som slutade på 1.259 kr. 59 öre. Det beslöts nu, att "en kommitté eller bestyrelse skulle

tillsättas, vilken ägde att, sedan hälsovårdsnämnden fått tillfälle att yttra sig angående den föreslagna begravningsplatsen och under förutsättning av att densamma utav hälsovårdsnämnden gillas, ingå till Kungl. Maj:t med ansökan å församlingarnas vägnar om rätt att mot en årlig avgäld från pastorsbostället expropriera det föreslagna jordstycket": Till ledamöter i denna bestyrelse utsågs "doktor A. P. Westerberg, bankdirektör A. W. Löfgren, veterinärläkare J. Thomander, patron H. A. Henrici samt kyrkostämmans ordförande". Denna bestyrelse fick bemyndigande att vidtaga alla de åtgärder, som behövdes för att anlägga en ny kyrkogård enligt framlagt förslag. Man skulle även uppföra ett "bisättningshus".

Bestyrelsen fick även till uppgift enl. § 5 att ingå "till Kungl. Maj:t med ansökan om rättighet för församlingen upptaga ett på tjuogoårig amortering beräknat lån å 2.500 kronor" samt med lämplig "penninganstalt uppgöra låne-transaktionen". I protokoll fört vid ordinarie oktoberstämma, med Falköpings stad och landsförsamling den 28 okt. 1881 läsa vi, att detta lån hade beviljats av Kungl. Maj:t den 18 febr. 1881. Kommittén fick så i uppgift att "hos Sparbanken" teckna detta lån, som skulle löpa "med 5 procents ränta å oguldet kapital och dels 250 kronor såsom kapitalåterbetalning" årligen men "dock med Sparbanksdirektionen förbehållen rätt att efter tre månaders uppsägning återfordra större eller mindre del av lånet". Lånehandlingarna underskrivna av förutnämnda Westerberg, Löfgren, Thomander, Henrici och Linnarsson.

Arbetet med anläggningen av den nya kyrkogården hade redan påbörjats, då oktoberstämma 1881 hölls. I § 5 läsa

vi nämligen, att "då vägen till den under anläggning varande begravningsplatsen är ganska dålig" och saknar avlopp för det vatten, som "från staden avflyter mot Skötningsvägen" beslöt stämman att ingå till herrar stadsfullmäktige med en hemställan, att detta vägstycke skall sättas i fullgott skick på stadens bekostnad.

I protokoll från decemberstämma 1881 läsa vi följande ang. arbetet på den nya kyrkogården: "Då det visat sig, att den person som åtagit sig anläggningen av den nya begravningsplatsen, gjort sig skyldig till en svår misräkning med avseende på den myckenhet grus, som erfordras för gångarna, så att kostnaden därför skulle med 5 à 600 kronor överstiga entreprenadsumman", ansåg kommittén, att det icke fanns pengar härtill. De manade istället entreprenören att grusa en del av gångarna, "så långt som de i entreprenadkontraktet angivna 650 kronor kunde räcka. "Begravningsplatsen kunde ju ej heller nu inbjuda till behagliga promenader för rän träd, som nu skola planteras, efter förloppet av ett antal år blivit mer utvecklade, så att de kunna lämna en angenäm skugga."

Nämnas kan även, att vägen till den nya kyrkogården skulle väl dikas på båda sidor. "Vägen planteras sedermera med 158 stycken almträd 20 fot mellan varje, vilket gör efter 75 öre stycket (med plantering) 108 kr. 50 öre."

När den nya vägen till kyrkogården gjordes i ordning är svårt att utläsa av protokollen. Dräneringen torde ha varit ett betydande problem. Likaledes förefaller stadens fäder ej varit villiga att svara för kostnaden av avlopp (trumma över vägen) för det vatten, som kom uppifrån staden. Därjämte talas det om det olämpliga att öka skattebördorna, just nu, så "övriga förslag

Den nya klockstapeln på S:t Olofs kyrkogård som invigdes av kontraktsprosten Uno Mårtensson den 17 sept. 1983.

om åtgärders vidtagande med detta vägstycke — skulle för närvarande få förfalla”.

Arbetet med den nya kyrkogården blev dock färdigt för invigning. I protokollet för stads- och landsförsamlingens kyrkoråd den 22 aug. 1882 kan vi läsa om den högtidliga invigningen i § 1. ”Med avseende på den nya begravningsplatsens förestående invigning den 3 instundande september beslöts, att en plattform å densamma skulle uppföras för biskopen jämte assistenterna och en sångkör, samt att denna

Förböngudstjänster med nattvard

I S:T OLOFS KYRKA

Lördagen den 15 oktober kl. 18.00

Lördagen den 10 december kl. 18.00

Förbönsämnen kan insändas eller inringas till kh Luttermark tel. 100 03.

Aktuella samlingar i Församlingshemmet

Måndagen den 3 okt ”Världsvid bibelspridning”. Lars Göran Gustafsson, Herrljunga.

Måndagen den 17 okt. ”I Luthers fotspår”. Martin Sandström, Floby.

Måndagen den 7 nov. ”Att göra Jesus känd”. Per-Olof Sjögren, Göteborg.

Fredriksbergs kyrka

Torsdagen den 10 nov. Kyrkväll kring Lutherkoraler.

Syföreningsförsäljningar

1 nov. Frivilligruppen, Församlingsh.

16 nov. Kyrkans syförening, Församlingsh.

25 nov. Friggeråkers och Bergslidens kyrkliga syföreningar i Bygdegården.

VARMT TACK

för gåvan till Sv. Kyrkans Mission för färgade och svarta ungdomar vid ungdomscentrat i Kapstaden som nu är uppe i 25.813 kronor.

Stig Luttermark

plattform med avseende på möjligen inträffade regnväder torde förses med något slags övertäckning, vartill man ansåg att ett brandsegel kunde användas.” ”Att dra försorg om plattformens uppförande uppdrogs åt kyrkovärden O. Warenberg.” Att ordna med sångkör uppdrogs åt ”skolläraren Lundin”.

Valter Landrén

Mössebergs kyrkokörs 20-årsjubileum

Några av de första medlemmarna i Mössebergs kyrkokör.

Kontraktspresten Uno Mårtensson överlämnar medaljen Musica Sacra till kantor Karl-Erik Anderson vid Mössebergs kyrkokörs 20-årsjubileum.

Hela familjen välkommen

i demonstrationståget för kristet barnarbete i Falköping lördagen den 1 okt. kl. 10.00 från Biblioteket marsch efter musikår till Torget.

Vid födelsedagar och begravningar

kan Du insätta en gåva på Svenska Kyrkans Missions gåvopostgiro 95 98 72 - 3, Falköping, och vi översänder en adress till den som det gäller. Pastorsexpeditionen visar gärna dessa blanketter.

Ett Svenska Kyrkans museum

kommer att inredas i Falköpings församlingshems källare. Dessutom blir det ytterligare förråd för vaktmästaren. Vi får också en lokal för lagring av hjälpsändningar till nödlidande i vår värld.

Svenska kyrkans barn och ungdomsverksamhet i Falköpings pastorat

Söndagsskola

varje sönd. kl. 9.30 i S:t Olofs gård, Mössebergs kyrka, Fredriksbergs kyrka, Torbjörntorps församlingshem och Friggeråker, Bergsliden 14.

Kyrkans barntimmar

S:t Olofs gård måndag 10—12 Inger Luttermark, tel. 100 03, Birgit Svensson, tel. 110 77.

Mössebergs kyrka måndag 10—12, 13.30—15.30 Brita Johansson, tel. 119 10 och Inga Bäckdahl, tel. 138 94.

Fredriksbergs kyrka måndag—onsdag 10—12 Kerstin Hermansson, tel. 140 32, Doris Källqvist, tel. 144 71. Tisdag 14—16 Siv Bergmansson, tel. 108 31, Kerstin Hermansson, tel. 140 32.

Friggeråker och Luttra i Mössebergs kyrka tisdag 10—12 Inger Luttermark, tel. 100 03, Birgit Svensson, tel. 110 77.

Torbjörntorps församlingshem onsdag Inger Luttermark, tel. 100 03, Majken Johansson 313 20.

Kyrkans Montessori förskola

Fredriksbergs kyrka måndag—fredag 9—12, 13—16 förskollärare Ann-Charlotte Olsson, tel. 180 72, praktikant Maria Berggren, tel. 188 70.

Falköpings Ansgarskrets

MINIORER (åk 1—3)

S:t Olofs gård, Prästgårdsg. 5, måndagar 17.00, (ledare Maria Bogren, tel. 181 80).

Fredriksbergs kyrka onsdagar 16.30 (ledare Lotta Möller, tel. 166 95)

Mössebergs kyrka måndagar 16.15 (ledare Mikael Johansson, tel. 154 41)

Församlingshemmet, Torbjörntorp, måndagar 16.30 (ledare Anette Andersson, tel. 313 35).

JUNIORER (åk 4—6)

Fredriksbergs kyrka torsdagar 17.00 (ledare Malin Joelsson, tel. 148 91)

Mössebergs kyrka onsdagar 17.00 (ledare Gunnar Blom, tel. 125 81)

Församlingshemmet, Torbjörntorp, onsdagar 17.00 (ledare Anette Andersson, tel. 313 35).

SENIORER (från åk 7)

Församlingshemmet, Falköping, måndagar 17.30 (ledare Billy Joelsson, tel. 161 24)

Församlingshemmet, Torbjörntorp, tisdagar 19.00 (ledare Gudrun Malmfors, tel. 160 32).

Körer

S:T OLOFS KYRKA:

Minikör (6—7 år) torsdagar 16.30.

S:t Olofs gård, Prästgårdsgatan 5.

Barnkör (8—12 år) onsdagar 16.30

S:t Olofs gård.

Ungdomskör (från 13 år) fredagar 16.30.

Församlingshemmet.

Körledare Gun Palmqvist, tel. 184 35.

MÖSSEBERGS KYRKA

Barn- och Ungdomskör (från 8 år) torsdagar

17.00. Körled. Karl-Erik Anderson, tel. 165 02.

FREDRIKSBERGS KYRKA

Barnkör (från 8 år) onsdagar 16.30.

Körledare Kerstin Gelotte, tel. 0321 - 314 04.

FRIGGERÅKER

Barnkör (8—9 år) onsdagar 17.00.

Bergsliden 14.

Barnkör (10—13 år) onsdagar 18.00.

Bergsliden 14.

Ungdomskör (från 14 år) tisdagar 16.15.

Bergsliden 14.

Körledare Karin Andersson, tel. 194 68, 110 36.

TORBJÖRNTORP

Barnkör (från 8 år) tisdagar 16.30.

Församlingshemmet, Torbjörntorp.

Körledare Ingemar Wahlberg, tel. 192 91.

LUTTRA

Barn- och ungdomskör (från 8 år) onsdagar 17.30. Bydegården, Luttra.

Körledare Karl-Erik Anderson, tel. 165 02.

Kyrkans Ungdom (från 14 år)

Fredriksbergs kyrka, torsdagar 19.00.

Ledare Malin Joelsson, tel. 148 91.

PREDIKOTURER FÖR FALKÖPINGS PASTORAT HÖSTEN 1983

Sönd.- o. helgd.	S:t Olof	Mösseberg	Fredriksb.	Frigg.	Torbj.	Lutra
17 sönd. e. Tref. 25 september	RH 11	SL 11 N	T 9.30	SL 18	UM 14	—
Mikaëlidagen 2 oktober	SL 11	LM 9.30 N	LM 11 N	T 18 N	T 11	LM 14 F
Tacksägelsedagen 9 oktober	RH 11 N GM 17 F	EJ 11F	RH 15 F	EW 11 F	EW 9.30 F	EJ 19.30
20 sönd. e. Tref. 16 oktober	LM 11	RH 9.30	SL 11 N	T 11	LM 19.30	RH 11 N
21 sönd. e. Tref. 23 oktober	EW 11 17 M	RH 11 N	EW 9.30	RH 18 N	AL 11 N	—
22 sönd. e. Tref. 30 oktober	ES 11	LM 9.30 F	RH 11 N	T 11	LM 11	T 19.30
Alla Helgons Dag 5 november	SL 11 SL 15	LM 11 N	ES 15 N	T 11	T 19.30	—
23 sönd. e. Tref. 6 november	RH 11 N	LM 9.30	—	T 11 F	T 9.30 F	LM 11
Sönd. f Domss. 13 november	LM 11 N	T 11	T 9.30	LM 18 N	RH 11	—
Domssöndagen 20 november	SL 11	LM 9.30 N	RH 11 N	RH 18	T 11 N	SL 19.30 N
1 sönd. i Advent 27 november	SL 11	LM 9 N LM 11	RH 9.30	T 14	T 11	RH 19.30
2 sönd. i Advent 4 december	RH 11 N RH 18 RB	RH 9.30	T 11 N	SL 18 N	SL 11	—

SL = Stig Luttermark
 LM = Lars Magnusson
 T = Karl-Erik Tysk
 RH = Rune Hjelm
 GM = Gordon Möne
 EJ = Erik Jämtenius
 EW = Eric Wärnbring
 ES = Erik Skagefors
 UM = Uno Mårtensson
 AL = Artur Larsson
 N = Nattvard
 F = Familjegudstjänst
 M = Musikgudstjänst
 RB = Rädda Barnen

Präster i Falköpings pastorat

Pastorexpeditionen tel. 170 30
 Stig Luttermark tel. 100 03
 Lars Magnusson tel. 105 05
 Karl-Erik Tysk tel. 311 27
 Rune Hjelm tel. 183 38

Diakoniarbetare

Diakonixpeditionen tel. 145 45
 Siv Bergmansson tel. 108 13
 Brita Johansson tel. 119 10

JOURHAVANDE PASTOR
 90 000 nattetid

DAGENS BIBELORD
 Tel. 148 80

Sätt regelbundet
in Din gåva
till Lutherhjälpen.
Vårt postgiro 23 16 56-0 Falköping

Ansvarig utgivare Stig Luttermark.
Foto Harald Karlsson.